

Kaiwhakawa o tava Kooti, i runga i te mana kua tukua mai nei ki ahau mo tava mahi, ka whakakahore atu nei i tava tono.

He mea tuhituhu i te 25 o nga ra o Aperira, 1885.

Naku, NA TE MAKETANARA,
Tumuaki Kaiwhakawa.

KOOTI WHENUA MAORI, NIU TIRENI,
TAKIWA O WHANGANUI.

I RUNGA i tetahi whakataunga a te Kooti, i timata nei i tona tuunga ki Whanganui, i te Takiwa o Whanganui, i te 22 o nga ra o Aperira, 1884, i runga hoki i te whakaturanga ranga o tetahi kereme mo te whakawakanga take o nga tangata ki tetahi pihii whenua i roto i tana Takiwa, ko "Rawhitiroa" te ingoa:

I runga hoki i te toro o whakawa tuarua a Meiha Keppa Te Rangihiwini me etehi atu, kia whakawakia tuarua tetahi wahi o tana whenua ko "Rawhitiroa" te ingoa o tana wahi.

Na, ko ahau, ko Hone Eruini Maketanara, te Tumuaki Kaiwhakawa o tava Kooti, i runga i te mana kua tukua mai nei ki ahau mo tava mahi, ka whakakahore atu nei i tava tono.

He mea tuhituhu i te 23 o nga ra o Aperira, 1885.

Naku, NA TE MAKETANARA,
Tumuaki Kaiwhakawa.

KOOTI WHENUA MAORI, NIU TIRENI,
TAKIWA O WHANGANUI.

I RUNGA i tetahi whakataunga a te Kooti i timata nei i tona tuunga ki Whanganui, i tata Takiwa ano, i te 22 o nga ra o Aperira, 1884, i runga hoki i te whakaturanga o tetahi whakawakanga take o nga tangata ki tetahi pihii whenua i roto i tava Takiwa, ko "Rawhitiroa" te ingoa:

I runga hoki i te toro whakawa tuarua a Te Katoro Hammera, kia whakawakia tuarua tangi kereme.

Na, ko ahau, ko Hone Eruini Maketanara, te Tumuaki Kaiwhakawa o tava Kooti, i runga i te mana kua tukua mai nei ki ahau mo tava mahi, ka whakakahore atu nei i tava tono.

He mea tuhituhu i te 25 o nga ra o Aperira, 1885.

Naku, NA TE MAKETANARA,
Tumuaki Kaiwhakawa.

KOOTI WHENUA MAORI, NIU TIRENI,
TAKIWA O WHANGANUI.

I RUNGA i tetahi whakataunga a te Kooti i timata nei i tona tuunga ki Whanganui, i tata Takiwa ano, i te 22 o nga ra o Aperira, 1884, i runga hoki i te whakaturanga o tetahi kereme mo te whakawakanga take o nga tangata ki tetahi pihii whenua i roto i tava Takiwa, ko "Rawhitiroa" te ingoa:

Na, ko ahau, ko Hone Eruini Maketanara, te Tumuaki Kaiwhakawa o tava Kooti, i runga i te mana kua tukua mai nei ki ahau mo tava mahi, ka whakakahore atu nei i tava tono.

He mea tuhituhu i te 25 o nga ra o Aperira, 1885.

Naku, NA TE MAKETANARA,
Tumuaki Kaiwhakawa.

Tari Maori, Poneke,
Aperira 24, 1885.

KUA pai Te Kawau ki te whakatū i a

ANAHIA TE RAHEI, o Rotoma.

he Ataha i runga i nga tikanga o "Te Ture Whakatikoto ritenga mo nga Kai-whakawa, 1867," "Te Ture Kooti ki nga Takiwa Maori, 1868," me "Te Ture Whakatikatika i nga ritenga o te Ture Kooti ki nga Takiwa Maori, 1862," mo te Takiwa o Maketu.

HONE PARAHIL.

"TE Ture Reiti i nga Whenna o te Karauina me nga Whenna Maori, 1882," me te Ture Whakatikatika i tava Ture.

Ki te tangata nana, ki nga tangata ranei na ratou nga whenua kua whakahuatia i roto i nga rooru whakaatu i juga utu o nga whenua Maori, kua tukua atu nei ki nga poari takiwa e manu nei nga ingoa i roto i te Kupu Apiti ki tenei, i raro i nga tikanga o nga Ture kua whakahuatia i runga ake nei me epi atu Ture katoa e pa ana e whai tikanga ana. NOTEMEA kua tukua mai he tono ki ahau Te Minita Whakahero i nga Moni o Niu Tiren, e manu nei toku ingoa i raro ilo nei, e nga poari takiwa e tetahi tangata ranei mo te taha ki a ratou, i raro i nga tikanga o "Te Ture Reiti i nga Whenna o te Karauina me nga Whenna Maori, 1882," kia utua nga reiti e meingatia ana kia utua i runga i nga tikanga o aua rooru :

He panuitanga tenei ki a kontou ki ia tangata o kontou, kia mohio ai kontou kua takoto nga rooru o nga whenua Maori ki nga tari o aua poari takiwa, ko aua rooru he mea tubi ki te reo Maori, a e whakaatu ana hoki i nga utu o nga whenua Maori kua whakahuatia i runga i ana rooru.

Na, he tono tenei ki a kontou ki ia tangata boki o kontou nga tangata na ratou aua whenna kia utua e kontou aua reiti a te 25 o nga ra o Aperira, 1885, i mua mai ranei o tava ra, me utu e kontou aua moni reiti i te tari o te poari o te takiwa i takoto ai aua whenna, tena te whakaaturanga kei te Kupu Apiti.

KUPU APITI.

Te Ingoa o te Poari Takiwa.	Te Tari o te Paori Takiwa & utua ai nga Moni Reiti.
Rori Poata o Alfredton ..	Alfredton,
Kante Kaumihera o Bay of Islands ..	Russell,
Rori Poata o Castlepoint ..	Tinui,
Rori Poata o Clive ..	Clive,
Rori Poata o Hamerik ..	Hamerik,
Rori Poata o Elmont ..	Figmort,
Rori Poata o Hamilton ..	Hamilton,
Kaute Kaumihera o Hokitanga ..	Hokitanga,
Rori Poata o Karaka ..	Derry, Manukau,
Rori Poata o Kirikiriroa ..	Kirikiriroa,
Kante Kaumihera o Manawatu ..	Fostion,
Rori Poata o Manawatu ..	Palmerston North,
Rori Poata o Maratai ..	Maratai,
Rori Poata o Meance ..	Meance,
Rori Poata o Newcastle ..	Hamilton,
Rori Poata o Oakura ..	Oakura,
Rori Poata o Okawa ..	Hastings,
Rori Poata o Oranga ..	Oranga,
Rori Poata o Opotiki ..	Opotiki,
Rori Poata o Oruru ..	Mangonni,
Rori Poata o Otonga ki te Ra-whiti ..	Whangarei,
Poata o te Taone o Petone ..	Petone,
Rori Poata o Poko no ..	Maungakawhiri Valley,
Rori Poata o Porangahau ..	Porangahau,
Rori Poata o Puhoi ..	Puhoi,
Rori Poata o Pukerua ..	Auckland,
Poata o te awa o Pukaka ..	Tuamurina,
Rori Poata o Riwaka ..	Riwaka,
Rori Poata o Sandon me Car-naxon ..	Sanson,
Rori Poata o Suburban North ..	Nelson,
Rori Poata o Tamahere ..	Kirikiriroa,
Kante Kaumihera o Tarnaki ..	New Plymouth,
Rori Poata o Taaraiapaka ..	Taaraiapaka,
Kante Kaumihera o Taoranga ..	Taoranga,
Rori Poata o Temuka ..	Temuka,
Rori Poata o Te Puna ..	Tairaranga,
Kante Kaumihera o Waikato ..	Kirikiriroa,
Kante Kaumihera o Waipa ..	Pat-rangi,
Rori Poata o Waipipi ..	Waipipi,
Rori Poata o Wairoa ..	Wairoa South,
Rori Poata o Waitara ki te Ra-whiti ..	Ti Korangi,
Rori Poata o Waitoa ..	Morrinsville,
Rori Poata o Waiuku ..	Waiuku,
Rori Poata o Wallingford ..	Waipukurau,
Rori Poata o Whangreis ..	Waitetuna,
Rori Poata o Whangaroa ki te Raki ..	Whangaroa,
Rori Poata o Whareora ..	Whareora,
Rori Poata o Takaka ..	Takaka,
Rori Poata o Avitu ..	Avitu,
Kante Kaumihera o Southland ..	Invercargill,
Rori Poata o Winkatane ..	Whakatane,
Rori Poata o Poverty Bay ..	Gisborne,
Rori Poata o Waipukurau ..	Waipukurau,
Rori Poata o Katikati ..	Katikati,
Rori Poata o Danevirk ..	Danevirk,
Rori Poata o Mauku ..	Patumahoe,
Rori Poata o North Rua-taniwha ..	Hampden, Hawke's Bay,
Rori Poata o Okahu ..	Mitiatia,
Rori Poata o Okawa ..	Hastings, Hawke's Bay,
Rori Poata o Putatutai ..	Putatutai,
Rori Poata o Pollock Settlement ..	Pollock,
Kante Kaumihera o Rodney ..	Warkworth,
Rori Poata o Waikiekie ..	Mangapati,
Rori Poata o Waitara West ..	Waitara,
Rori Poata o Wangahu ..	Wanganui,

He mea tuhi nei toku ingoa i tenei te 21 o nga ra o Aperira, 1885.

JULIUS VOGEL.